
**wniosek o udostępnienie informacji publicznej do Pana Tomasza Minorczyka,
dyrektora ZS w Dąbrowie Chełmińskiej**

Fundacja Wolność od Religii <fundacja.wor@gmail.com>
Do: sekretariat@zsdabrowach.pl

4 lutego 2025 12:58

Lublin, 4 lutego 2024 r.

Szanowny Pan Tomasz Minorczyk
Dyrektor Zespołu Szkół im. Celestyna Kamińskiego w Dąbrowie Chełmińskiej
ul. Sportowa 1
86 - 070 Dąbrowa Chełmińska
sekretariat@zsdabrowach.pl

Szanowny Panie Dyrektorze,

Działając w imieniu rodziców, którzy przekazali fundacji informacje o łamaniu praw osób bezwyznaniowych przez władze szkoły publicznej, przekazujemy je, a zarazem oczekujemy podjęcia pilnych działań, które przywrócą stan wynikający z postanowień Konstytucji i ustaw Rzeczypospolitej Polskiej.

Na dzień 17 stycznia 2025 r., godz. 11.15, Państwa szkoła zaplanowała w miejsce zajęć dydaktycznych Koncert Noworoczny (kolędy i taneczne przeboje) w Kościele pw. Św. Wojciecha i Św. Katarzyny w Boluminku. Organizatorem był ZS im. Celestyna Kamińskiego w Dąbrowie Chełmińskiej w partnerstwie z Młodzieżowym Domem Kultury w Bydgoszczy.

W przekazanej rodzicom wiadomości dyrektor szkoły Pan Tomasz Minorczyk informował:

„Noworoczny koncert organizowany przez szkołę wpisuje się doskonale w realizację podstawy programowej, zawiera treści z wielu przedmiotów. Jest to okazja do spotkania z ambitną kulturą wysokiej jakości, która powinna uczniów inspirować do indywidualnego rozwoju, uczyć i przygotowywać do spędzania wolnego czasu i odpowiedniego wypoczynku. W trosce o dobre wychowanie, proszę o zadbanie o to, aby dzieci uczestniczyły w tym kulturalnym wydarzeniu. Niech nasi uczniowie na zakończenie semestru odbiorą to wydarzenie jako radosne przeżycie artystyczne i integracyjne z rówieśnikami i wychowawcami”.

Komunikat wskazuje wyraźnie, że koncert kolęd w kościele rzymskokatolickim jest wydarzeniem, które zostało zrealizowane w ramach podstawy programowej, ponadto udział w nim ma zdaniem dyrekcji „świadczyc o wysokiej kulturze uczniów i rodziców” oraz pełnić funkcję integracyjną.

Dodatkowo w dniu 18 stycznia 2025 r. (sobota) odbył się Szkolny Przegląd Kolęd i Pastorałek, a na stronie szkoły pojawił się zaangażowany światopoglądowo komunikat: **„Śpiewaliśmy o narodzinach Jezusa, o aniołach, pasterzach, królach...”** W ten sposób podtrzymujemy piękną tradycję śpiewu tych wspaniałych utworów, które mówią o narodzeniu Pana Jezusa i wydarzeniach, które temu towarzyszyły. Cieszymy się, że **każda klasa mogła wraz z wychowawcami i nauczycielami zaprezentować wylosowaną wcześniej kolędę lub pastorałkę**”.

Komunikat powyższy jest sformułowany w sposób który wskazuje, jakoby do Zespołu Szkół w Dąbrowie Chełmińskiej uczęszczali wyłącznie uczniowie, którzy wierzą w narodziny Jezusa i anioły, a z drugiej tak jakby udział wychowawców w wydarzeniu był dobrowolny.

Ponadto szkoła informowała na swoim portalu o kolejnym wydarzeniu o cechach religijnych, które odbyło się w grudniu 2024 r. **„Jasełka bożonarodzeniowe. Jak co roku wszyscy uczniowie naszej szkoły zaangażowali się w przygotowanie i celebrowanie świątecznej atmosfery. Tradycyjnie obchodzono wigilie klasowe, dzięki pięknym jasełkom, w wykonaniu drugoklasistów, łączącym niebiański śpiew i anielski taniec, ponownie odkrywaliśmy niezwykłą tajemnicę Bożego Narodzenia i jego przesłanie. dopełnieniem świątecznego przeżycia było wspólne kolędowanie przy akompaniamencie Pana Macieja Różyckiego. Piękne kolędy i pastorałki były wstępem do rodzinnego świątowania.”**

Chcemy zwrócić Państwa uwagę, iż praktyka **organizowania wydarzeń ogólnoszkolnych w kościele rzymskokatolickim** narusza normy Konstytucji RP Art. 25 ust. 2. Władze publiczne w Rzeczypospolitej Polskiej zachowują bezstronność w sprawach przekonań religijnych, światopoglądowych i filozoficznych, zapewniając swobodę ich wyrażania w życiu publicznym, Art. 30 *Przyrodzona i niezbywalna godność człowieka stanowi źródło wolności i praw człowieka i obywatela. Jest ona nienaruszalna, a jej poszanowanie i ochrona jest obowiązkiem władz publicznych*, Art. 32. ust. 1 *Wszyscy są wobec prawa równi. Wszyscy mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne*, Art. 32 ust. 2 *Nikt nie może być dyskryminowany w życiu politycznym, społecznym lub gospodarczym z jakiejkolwiek przyczyny*, Art. 53 ust. 6 *Nikt nie może być zmuszany do uczestniczenia ani do nieuczestniczenia w praktykach religijnych*.

Opisane powyżej praktyki zarówno w kwestii komunikacji ze społecznością szkolną, jak i organizacji uroczystości szkolnych są dyskryminujące i wykluczające dla uczniów, którzy nie śpiewają koled o narodzinach Boga, Jezusa etc. Innymi słowy wykluczają Państwo ze społeczności szkolnej uczniów, którzy nie identyfikują się z katolicyzmem.

Dyrektor szkoły uważany jest za organ władzy publicznej, jako podmiot powołany w drodze ustawy do wykonywania zadań publicznych (por. wyrok NSA w Warszawie z dnia 06 marca 2008 r., I OSK 1918/07, M. Jabłoński, K. Wygoda, Ustawa o dostępie do informacji publicznej - komentarz, Wrocław 2002).

Organizacja wydarzeń religijnych przez dyrektora szkoły publicznej stanowi także złamanie zasady legalizmu, gdyż brak jej właściwych podstaw. Zgodnie z wyrażoną w art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej zasadą legalizmu, organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa, co jest jednoznacznie rozumiane jako nakaz ścisłej wykładni przepisów kompetencyjnych oraz stosowania zasady "co nie jest im dozwolone, jest zakazane". (wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 27 maja 2002 r., K 20/01).

Wydarzenia o charakterze wyznaniowym powinny pozostawać poza regułami szkolnymi, co pozwoli na nieujawnianie wyznania przez osoby, które nie chcą brać udziału w takim wydarzeniu. Prawo do nieujawniania światopoglądu wobec władz publicznych zapewnia art. 53 Konstytucji RP: *Nikt nie może być obowiązany przez organy władzy publicznej do ujawnienia swojego światopoglądu, przekonań religijnych lub wyznania*. Pragniemy również przypomnieć, że zgodnie z Ustawą o gwarancjach wolności sumienia z dnia 17 maja 1989 r. w art. 10 ust. 1 **Rzeczpospolita Polska jest państwem świeckim, neutralnym w sprawach religii i przekonań**.

Zwracamy także uwagę, iż w pomieszczeniach szkolnych zaraz obok godła wiszą krzyże, rozmiarem przewyższające rozmiar godła.

W powyższej kwestii wskazujemy, iż:

Zgodnie z treścią art. 1 ustawy o godle, barwach i hymnie Rzeczypospolitej Polskiej oraz o pieczęciach państwowych^[1] otaczanie tych symboli czcią i szacunkiem jest prawem i obowiązkiem każdego obywatela Rzeczypospolitej Polskiej oraz wszystkich organów państwowych, instytucji i organizacji (ust. 2). Do symboli tych należy m.in. orzeł biały i biało-czerwone barwy (ust. 1). Symbole Rzeczypospolitej Polskiej pozostają zaś pod szczególną ochroną prawa, przewidzianą w odrębnych przepisach (ust. 3). Przypomnieć konieczne, iż zgodnie z art. 137 § 1 k.k. karalne jest publicznie znieważenie, niszczenie, uszkodzanie lub usuwanie godła, sztandaru, chorągwi, bandery, flagi lub innego znaku państwowego - przestępstwo to podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku^[2].

Zgodnie z art. 48 ust. 1 i art. 53 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej^[3] rodzice mają prawo do wychowania dzieci **zgodnie z własnymi przekonaniami**. Wychowanie to powinno uwzględniać stopień dojrzałości dziecka, a także wolność jego sumienia i wyznania oraz jego przekonania (...) Rodzice mają prawo do zapewnienia dzieciom wychowania i nauczania moralnego i religijnego zgodnie ze swoimi przekonaniami.

Zgodnie z treścią zapisów ustawy o gwarancjach wolności sumienia i wyznania: **Obywatele wierzący wszystkich wyznań oraz niewierzący mają równe prawa w życiu państwowym**, politycznym, gospodarczym, społecznym i kulturalnym (art. 1 ust. 3); **Rzeczpospolita Polska jest państwem świeckim, neutralnym w sprawach religii i przekonań**. (art. 10 ust. 1).

Powołując się na **Informacje o wynikach kontroli Najwyższej Izby Kontroli dot. używania symboli państwowych przez organy administracji publicznej z 28 kwietnia 2005 r.**^[4] i zawartych w niej **Dobrych Praktyk używania symboli państwowych przez administrację publiczną lub placówki oświatowe** (s. 53) zwracamy uwagę, że rekomendowana przez NIK pozycja godła w pomieszczeniu to **ściana na wprost wejścia, nad biurkiem urzędnika, albo na innej ścianie w miejscu widocznym od wejścia. Na tej samej ścianie, lub**

części ściany, na której umieszczone jest godło, nie należy umieszczać innych obiektów (np. kalendarze, obrazy, zdjęcia, tablice itp.). Umieszczenie krucyfiks, a tym bardziej znacznie większych rozmiarów niż godło RP narusza zalecenia zawarte w raporcie pokontrolnym NIK. Nie powinno się bowiem umieszczać innych obiektów na tej samej ścianie, na której znajduje się godło. Dodatkowo zawieszenie krucyfiks godzi w zasadę neutralności światopoglądowej państwa publicznej placówki. Trudno bowiem o wyraźniejszy przykład naruszenia zasady świeckości państwa, co może u bezstronnego obserwatora budzić **wrażenia pozostawiania tegoż godła - i tym samym Polski - w relacji podrzędności wobec symbolu religijnego.**

Dodać należy, iż inne placówki wdrożyły wskazane powyżej zalecenia, doskonałym przykładem są choćby jednostki podległe nadzorowi Kujawsko-Pomorskiego Kuratora Oświaty oraz Publiczna Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Groblach^[5].

Wskazujemy, iż umieszczanie krucyfiks narusza również zapisy ustawy o gwarancjach wolności sumienia i wyznania. Z wyrażonej w art. 53 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej wolności publicznego uzewnętrznia religii **nie wynika prawo do zapewnienia obecności symboli religijnych w budynkach użyteczności publicznej nieprzeznaczonych do sprawowania kultu religijnego.**

Kierując do Pana Dyrektora niniejsze pismo chcemy zwrócić szczególną uwagę na rażący brak poszanowania prawa i reguł demokratycznych poprzez uprzywilejowanie światopoglądu katolickiego i promowanie religii rzymskokatolickiej w szkole publicznej, w portalu internetowym szkoły oraz wykluczenie z uroczystości szkolnych uczniów należących do każdej innej niż katolicy grupy.

W oparciu o wieloletnie doświadczenie Fundacji Wolność od Religii w obszarze zapobiegania dyskryminacji osób bezwyznaniowych wiemy, iż rodzice należący do mniejszości obawiają się zgłaszać własne zastrzeżenia do dyrekcji szkół ze względu na częsty brak zrozumienia i kłopoty, które w następstwie mogą spotkać ich dzieci ze strony nauczycieli oraz rówieśników. Mamy również wątpliwości czy rodzice uczniów uczęszczających do szkoły mają prawo wniesienia sprzeciwu wobec organizowania wydarzeń ogólnoszkolnych w instytucjach wyznaniowych oraz czy jawny sprzeciw jednego lub kilkorga rodziców wobec przedstawionego programu obchodów zostałby uszanowany przez dyrekcję szkoły i uczyniłby przebieg oficjalnych uroczystości szkolnych neutralnymi religijnie.

Za Rzecznikiem Praw Obywatelskich chcemy również przypomnieć iż: „Oświata w Rzeczypospolitej Polskiej stanowi wspólne dobro całego społeczeństwa (tak brzmi pierwsze zdanie preambuły ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe). Ta zasada zobowiązuje do podejmowania decyzji i działań, które budują trwałe, oparte na szacunku i równości system oświaty. Szkoły są zobowiązane do podejmowania niezbędnych działań w celu tworzenia optymalnych warunków realizacji działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej, zapewnienia każdemu uczniowi warunków niezbędnych do jego rozwoju, podnoszenia jakości pracy szkoły i jej rozwoju organizacyjnego (Prawo oświatowe art. 44 ust. 1).”

Uprzejmie prosimy o wyjaśnienie opisanych powyżej kwestii z zachowaniem formy pisemnej. Zależy nam, by Pan Dyrektor dbał w sposób równy o dobro wszystkich uczniów bez wyjątku i w tym celu oczekujemy propozycji wprowadzenia zmian w poruszanych przez niniejsze pismo obszarach funkcjonowania zarządzanej przez Pana placówki publicznej.

Ponadto na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy o dostępie do informacji publicznej, działając imieniem Fundacji Wolność od Religii z siedzibą w Lublinie, w ramach prowadzonej działalności, wnoszę o udostępnienie informacji publicznej poprzez udzielenie odpowiedzi na poniższe pytania:

1. Ile oświadczeń wskazujących na życzenie rodziców co do udziału ich dzieci w lekcjach etyki szkoła otrzymała w roku szkolnym 2024/2025 oraz w 2023/2024?
2. Jeżeli szkoła otrzymała od rodziców oświadczenia wskazujące na ich życzenie udziału dzieci w lekcjach etyki w ostatnich dwóch latach, czy udział w lekcjach został uczniom zapewniony? Jeżeli chętni uczniowie nie uczęszczali na lekcje etyki, pomimo uprzedniego wyrażenia życzenia rodziców, proszę o wskazanie powodu i informacji przekazanej zainteresowanym rodzicom/uczniom, a także czy szkoła ewentualnie przekazała otrzymane oświadczenia rodziców do organu zarządzającego szkołą?
3. W jaki sposób szkoła informuje uczniów i ich rodziców o możliwości wyrażenia życzenia udziału w lekcjach etyki (w tym o możliwości udziału w lekcjach religii i etyki jednocześnie)
4. Ilu uczniów uczy się w szkole w roku szkolnym 2024/2025?
5. Ilu uczniów uczęszcza na religię katolicką w roku szkolnym 2024/2025 (prosimy o wskazanie wyniku ilościowo i procentowo)?
6. Ilu uczniów uczęszcza na etykę w roku szkolnym 2024/2025 (prosimy o wskazanie wyniku

ilościowo i procentowo)?

7. Ilu uczniów nie uczęszcza na religię katolicką w roku szkolnym 2024/2025?

8. W jaki sposób dyrekcja szkoły pozyskała zgody rodziców na opisane w treści niniejszego pisma wyjście do kościoła w trakcie lekcji?

9. Czy tego dnia zajęcia dydaktyczne o godz. 11.15 i później zostały odwołane?

10. Czy szkoła zapewniła interesujące zajęcia zastępcze lub opiekę uczniom, których rodzice nie życzyli sobie, aby byli obecni w kościele? Prosimy o opisanie jakie zajęcia lub jaki rodzaj opieki?

11. Ilu uczniów w tym dniu skorzystało z tego rodzaju zajęć/opieki?

12. Ilu uczniów było nieobecnych w szkole w dniu 17 stycznia 2025 r.?

13. Proszę o wskazanie zapisów podstawy programowej, w ramach której zrealizowano wydarzenie szkolne w kościele?

14. Czy w trakcie, przed lub po Koncercie Noworocznym została zmówiona modlitwa?

15. W ilu pomieszczeniach szkolnych na ścianie obok godła wisi krzyż?

16. W ilu pomieszczeniach szkolnych na ścianie obok godła wisi krzyż większy od godła?

17. W ilu pomieszczeniach szkolnych wisi krzyż?

18. W ilu pomieszczeniach szkolnych odbywają się zajęcia religii rzymskokatolickiej? Czy szkoła ma dedykowane lekcjom religii pomieszczenia czy lekcje te odbywają się we wszystkich/w większości sal szkolnych?

19. Kto w zarządzanej przez Pana instytucji publicznej decyduje o wieszaniu/zdejmowaniu ze ścian symboli religijnych?

20. Jeśli decyzje dotyczące wieszania symboli religijnych należą do rodziców dzieci, czy podejmują je Państwo każdego roku? W jaki sposób podejmowana jest decyzja?

21. Czy sprzeciw jednego rodzica wobec obecności krzyża w zarządzanej przez Pana placówce zostanie rozstrzygnięty pozytywnie?

22. Czy na ścianach w szkole mogą wisieć symbole religijne innych wyznań niż rzymskokatolickie np. krzyż prawosławny?

Wskazuję również, iż zgodnie z art. 13 ust. 1 Ustawy Udostępnianie informacji publicznej na wniosek następuje bez zbędnej zwłoki, nie później jednak niż w terminie 14 dni od dnia złożenia wniosku.

Stosownie do art. 14 ust. 1 ustawy, określám następujący sposób i formę udostępnienia żądanych informacji, tj. wysyłka na wskazany adres e-mail fundacja.wor@gmail.com, jako załącznik do korespondencji elektronicznej.

Z poważaniem

Dorota Wójcik
prezeska zarządu

Link do wydarzenia: <https://zsdabrowach.edupage.org/news/#>

[1] Ustawa z dnia 31 stycznia 1980 r. o godle, barwach i hymnie Rzeczypospolitej Polskiej oraz o pieczęciach państwowych (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 155).

[2] Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 17 z późn. zm.).

[3] Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.).

[4] <https://www.nik.gov.pl/kontrola/D/04/505/>

[5] <https://szkolagroble.edupage.org/about/?eqa=dGV4dD10ZXh0L2Fib3V0JnN1YnBhZ2U9Mg%3D%3D>

ZESPÓŁ SZKÓŁ
im. Celestyna Kamińskiego
w Dąbrowie Chełmińskiej
36-070 Dąbrowa Chełmińska, ul. Sportowa 3
tel./fax 52 3816 060
NIP 5542723223 REGON 003145594

Dąbrowa Chełmińska, 14.02.2025 r.

Fundacja Wolność od Religii

Sz.P. Dorota Wójcik

ZS.0121.47.2025

Koncert Noworoczny zorganizowany przez Zespół Szkół im. Celestyna Kamińskiego w Dąbrowie Chełmińskiej był wydarzeniem szkolnym, kulturalnym, a nie jak sugerujecie Państwo w złożonej petycji, wydarzeniem religijnym.

Pierwotnie koncert miał być zorganizowany w sali gimnastycznej, ale ze względu na możliwości akustyczne artyści zasugerowali kościół w Boluminku. Zaznaczam, iż podejmując decyzję o miejscu wydarzenia opieraliśmy się na najlepszych wzorcach. Otóż Międzynarodowy Festiwal Oratoryjno - Kantatowy Wratislavia Cantans im. Andrzeja Markowskiego, który jest świeckim wydarzeniem, odbywa się głównie w kościołach i innych obiektach sakralnych. Podobnie w pobliskim mieście Chełmno wydarzenia kulturalne w ramach festiwalu 9 Hills Festival odbywają się w zlokalizowanych na terenie miasta kościołach.

Młodzieżowy zespół muzyczny był z Młodzieżowego Domu Kultury w Bydgoszczy, a więc z instytucji świeckiej.

Wobec powyższego należy uznać za nadinterpretację stanowisko Fundacji, jakoby działania podejmowane przez zarządzaną przeze mnie jednostkę miały charakter dyskryminujący i naruszały normy przewidziane w ustawie zasadniczej, tj. bezstronność w sprawach przekonań religijnych, światopoglądowych i filozoficznych.

Przeгляд kolęd i pastorałek oraz jasełka wynikają z tradycji zakorzenionej w społeczeństwie. Nie miały one charakteru kultu religijnego, obrzędu. Uczestnictwo było dobrowolne.

Preambuła Konstytucji RP z 1997 r. wyraźnie stwierdza, że Naród ustanowił Konstytucję będąc wdzięcznym „za kulturę zakorzenioną w chrześcijańskim dziedzictwie Narodu”. Preambuła ma znaczenie normatywne, tzn. wszystkie przepisy Konstytucji i ustaw muszą być interpretowane w taki sposób, aby zapewnić maksymalną realizację postanowień Preambuły, czyli w tym przypadku: kultywowanie i pielęgnowanie chrześcijańskiego

dziedzictwa Narodu. Polska kultura jest niewątpliwie uformowana przez religię katolicką i związek ten jest niezaprzeczalny. Należy również odnotować, że art. 5 Konstytucji nakazuje Rzeczypospolitej Polskiej – czyli organom władzy państwowej i samorządowej – strzec dziedzictwa narodowego, a więc także chrześcijańskiego dziedzictwa Narodu.

Wystawianie jasełek oraz śpiewanie kolęd w szkołach i przedszkolach ma przede wszystkim charakter kulturowy i jednocześnie stanowi fragment tożsamości konstytucyjnej państwa polskiego. Wydarzenia w okolicach świąt Bożego Narodzenia: jarmarki bożonarodzeniowe, choinki stawiane w centrach miast, ozdoby świąteczne na ulicach miast, wystroje sklepów, jak również jasełka i kolędy są wyraźnie inspirowane chrześcijaństwem, przez co odnoszą się w mniejszym lub większym stopniu do wydarzeń religijnych. Nie można jednakże pominąć waloru kulturowego tych wydarzeń, który zdecydowanie przeważa.

W ślad za preambułą Konstytucji należy mieć również na względzie preambułę ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe, zgodnie z którą nauczanie i wychowanie ma respektować chrześcijański system wartości i służyć rozwijaniu poczucia poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego.

Wobec powyższego organizacja jasełek, śpiewanie kolęd i uroczyste obchodzenie świąt Bożego Narodzenia w przedszkolach i szkołach jest nie tylko dopuszczalne, ale wręcz konieczne w świetle polskiego prawa.

Według prawa polskiego krzyż w placówkach oświatowych może się znajdować, ale nie musi. Wszystkie decyzje o jego powieszeniu czy zdjęciu podejmuje dyrekcja. Zgodnie z § 12 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z 14 kwietnia 1992 r. w sprawie warunków i sposobu organizowania nauki religii w publicznych przedszkolach i szkołach (Dz.U. 1992 nr 36 poz. 155 ze zm.) w pomieszczeniach szkolnych może być umieszczony krzyż. W szkole można także odmawiać modlitwę przed i po zajęciach. Odmawianie modlitwy w szkole powinno być wyrazem wspólnego dążenia uczniów oraz taktu i delikatności ze strony nauczycieli i wychowawców. Decyzja dotycząca umieszczenia, pozostawienia lub usunięcia krzyża należy do kompetencji dyrektora szkoły zgodnie z art. 68 ust. 1 pkt 1 ustawy z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe.

Jednocześnie pragnę wyjaśnić, iż od objęcia w 2016 r. stanowiska dyrektora Zespołu Szkół im. Celestyna Kamińskiego w Dąbrowie Chełmińskiego nie dokonywałem żadnych zmian dotyczących umieszczania/zdejmowania krzyży w salach lekcyjnych.

W odpowiedzi na wniosek o udostępnienie informacji publicznej wskazuję:

Ad 1.) 0.

Ad 2.) Nie dotyczy.

Ad 3.) Rodzice są informowani podczas pierwszego zebrania z rodzicami – na początku roku szkolnego.

Ad 4.) 405 uczniów.

Ad 5.) 361 uczniów; 89%.

Ad 6.) 0 uczniów; 0%.

Ad 7.) 44 uczniów.

Ad 8.) Celem nie było wyjście do kościoła, ale udział w koncercie. Uczestniczyli tylko chętni uczniowie, zgody pozyskiwali wychowawcy klas.

Ad 9.) Nie.

Ad 10.) Tak. Odbываły się lekcje wg planu lub zajęcia świetlicowe.

Ad 11.) 37 uczniów.

Ad 12.) 130 uczniów.

Ad 13.) Przepisy powszechnie obowiązujące dotyczące podstawy programowej:

<https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20170000356/O/D20170356.pdf>

Dzienniki Ustaw poz. 356 z dnia 24 lutego 2017 r. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r., załącznik numer 1, strona 82 – Cele kształcenia – wymagania ogólne – III.; Treści nauczania – wymagania szczegółowe – I., 4.; II. 2.,3.,4.,7.; II.,2.,3.,7.; strona 86 – Warunki i sposób realizacji, akapit „Szkola powinna stwarzać warunki...”pkt. 4.,6.,7. Poza tym poniżej stanowisko nauczyciela muzyki p. Pawła Świecy.

Wybrane fragmenty podstawy programowej przedmiotu „Muzyka” dla klas IV – VII szkoły podstawowej w roku szkolnym 2024 / 2025:

- *Treści nauczania – wymagania szczegółowe; III. p. 8: (uczeń) uczestniczy realnie lub wirtualnie w różnorodnych wydarzeniach muzycznych;*
- *Warunki i sposób realizacji; „(...)Szkola powinna stwarzać warunki do obcowania z muzyką „na żywo” poprzez udział uczniów w koncertach i spektaklach muzycznych, organizowanych w szkole i poza szkołą oraz do publicznej prezentacji umiejętności muzycznych uczniów. Zajęcia mogą być uzupełniane innymi formami zajęć, wśród których wymienić można:*

1. udział w koncertach, przedstawieniach i audycjach muzycznych.”

Organizowanie wydarzeń artystycznych w obiektach sakralnych jest powszechną, popularną i chętnie stosowaną praktyką nie mającą nic wspólnego z kultywowaniem danej religii. I choć zwyczaj ten rozwinął się szczególnie mocno na gruncie tradycji chrześcijańskich (szczególnie w nurcie protestanckim), przykłady podobnego wykorzystania miejsc kultu przypisanych do innych kręgów kulturowych można mnożyć, np. cykl koncertów Chóru, Opery i Filharmonii Podlaskiej, pn. *Cerkiew, Meczet, Synagoga - muzyczne fascynacje i prezentacje kultury mniejszości Podlasia*, podczas których wykonywano utwory G. Verdiego (zadeklarowanego, dodajmy, agnostyka), czy też rejestrację koncertu przez Sławka Jaskułkę w świątyni buddyjskiej Inryo-ji Temple w mieście Okayama w maju 2023 r.

„O tym, jak cenne dla melomanów może być wnętrze kościelne niech świadczy historia gotyckiego kościoła pw. św. Jana w Gdańsku. Zniszczona w czasie II wojny światowej, pochodząca z XIV wieku świątynia była odbudowywana aż do lat 90. W 1995 roku w wyniku porozumienia pomiędzy Nadbałtyckim Centrum Kultury a Archidiecezją Gdańską w budynku powstało Centrum Św. Jana, placówka kulturalna, w której odbywają się pokazy, przedstawienia, wystawy, a przede wszystkim koncerty: wyjątkowe warunki akustyczne, jakie oferuje strzeliste wnętrze kościoła doskonale sprawdza się przy najróżniejszych rodzajach muzyki (a skoro kościół nie pełni funkcji liturgicznych, można tu prezentować różne jej gatunki).”

- fragment artykułu pt. *Muzyczne sacrum – kościoły jako sale koncertowe* [www.culture.pl]

Spośród świeckich wydarzeń artystycznych w Polsce odbywających się w kościołach, na szczególną uwagę zasługują te, odbywające się w ramach corocznego festiwalu *Wratlavia Cantans* organizowanego przez Narodowe Forum Muzyki we Wrocławiu przy wsparciu finansowym i pod patronatem MKiDN:

- Środa Śląska (piątek 6.09, godz. 19.00), Kościół pw. Podwyższenia Krzyża Świętego, w programie m.in.: *Muzyka po kłesce migracyjnej mrzonki w Gujanie Francuskiej w latach 1763–1765, Jerry Goldsmith – temat z filmu „Papillon”*
- **Krotoszyn (czwartek 12.09, godz. 19.00)** Kościół pw. św. Apostołów Piotra i Pawła
- Bolesławiec (czwartek 12.09, godz. 19.00)
Bazylika Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny i św. Mikołaja

Ad 14.) Nie posiadam wiedzy. Nikt z nauczycieli, katechetów modlitwy nie prowadził.

Ad 15.) W 18 pomieszczeniach.

Ad 16.) Nie wiem do jakich parametrów mam się odnieść, możemy przyjąć, że jest to 18 pomieszczeń.

Ad 17.) W 18 pomieszczeniach; Godła są w 25 pomieszczeniach.

Ad 18.) Nie ma dedykowanych sal lekcyjnych, lekcje religii odbywają się w większości sal.

Ad 19.) Szkołą zarządza dyrektor. Od czasu objęcia stanowiska nie było potrzeby decydowania o zdejmowaniu, wieszaniu symboli religijnych.

Ad 20.) Nie dotyczy.

Ad 21.) Brak sytuacji opisanej w pytaniu.

Ad 22.) Brak sytuacji opisanej w pytaniu.

Powyższe odpowiedzi dotyczą szkoły podstawowej i budynku przy ul. Sportowej 1.

W związku z napływającymi sygnałami o umieszczeniu na stronie internetowej Fundacji zdjęcia z zajęć, które odbyły się w Zespole Szkół im. C. Kamińskiego w Dąbrowie Chełmińskiej uprzejmie informuję, że zgodnie z obowiązującymi przepisami o ochronie danych osobowych Zespół Szkół im. C. Kamińskiego w Dąbrowie Chełmińskiej posiada zgody na przetwarzanie i upublicznianie wizerunku dzieci pobrane od rodziców i opiekunów prawnych. Na tej podstawie ma prawo wykorzystać wizerunek tych osób do celów promocji szkoły.

Natomiast wykorzystanie i upublicznianie przez Fundację wizerunku uczniów i nauczycieli naszej szkoły bez zgody uprawnionych do tego osób może powodować naruszenie ich dóbr osobistych za co szkoła nie ponosi odpowiedzialności.

W związku z powyższym, jako administrator danych osobowych w Zespole Szkół im. Celestyna Kamińskiego w Dąbrowie Chełmińskiej, proszę o natychmiastowe zaprzestanie przetwarzania wspomnianego zdjęcia (wizerunku) i usunięcie go ze wszystkich swoich zasobów.

Jednocześnie zaznaczam, że zamieszczony link do strony szkoły nie budzi naszych zastrzeżeń.

Z poważaniem

Dyrektor Zespołu Szkół

mgr Tomasz Minorczyk

ul. Fryderyka Chopina 41 lok. 2
20-023 Lublin
fundacja.wor@gmail.com
wolnoscodreligii.pl
NIP: 7123267431
KRS: 0000403073

FUNDACJA
**WOLNOŚĆ
OD RELIGII**

Lublin, 25 lutego 2025 r.

Szanowna Pani Grażyna Dziedzic
Kujawsko-Pomorski Kurator Oświaty
Kuratorium Oświaty w Bydgoszczy
ul. Konarskiego 1-3
85-066 Bydgoszcz
e-mail: kurator@kuratorium.bydgoszcz.pl

Szanowna Pani Kurator,

Działając z upoważnienia i w imieniu uczniów oraz rodziców, którzy przekazali nam informacje o łamaniu praw człowieka oraz prawa stanowionego w Polsce przez władze szkoły publicznej wnosimy o przeprowadzenie postępowania wyjaśniającego w **Zespole Szkół im. Celestyna Kamińskiego w Dąbrowie Chełmińskiej ul. Sportowa 1, 86-070 Dąbrowa Chełmińska** w sprawie koncertu kolęd zorganizowanego w budynku kościoła (wydarzenie ogólnoszkolne) w czasie zajęć dydaktycznych, posiadającego charakter wykluczający uczniów ze względu na światopogląd, organizowanych dorocznie przedstawień jasełkowych (w miejsce zajęć dydaktycznych), jak również w sprawie zideologizowanego sposobu komunikacji władz szkolnych ze wspólnotą szkolną i nieprawidłowości w eksponowaniu symboli narodowych.

Na dzień 17 stycznia 2025 r., godz. 11.15 szkoła zaplanowała w miejsce zajęć dydaktycznych koncert „Kolędowo i karnawałowo” w Kościele pw. Św. Wojciecha i Św. Katarzyny w Boluminku. Komunikat dyrekcji kierowany do rodziców i szkolnej społeczności wskazywał wyraźnie, że koncert kolęd w kościele rzymskokatolickim jest wydarzeniem, które władze szkoły oficjalnie traktują jako realizację podstawy programowej, ponadto udział w nim ma zdaniem dyrekcji „świadczyc o wysokiej kulturze uczniów i rodziców” (sic !) oraz pełnić funkcję integracyjną.

Jednocześnie praktyka władz szkoły przyjęta przy organizacji wydarzenia przeczy powyższym deklaracjom oraz ma charakter segregacyjny. Szkoła zorganizowała wydarzenie w taki sposób, iż część uczniów pozostała w szkole (zajęcia świetlicowe) nie uczestnicząc w koncercie, którego deklarowany neutralny i inkluzyjny charakter był pozorny. Jednocześnie uczniowie klas ósmych – na wcześniejszy wniosek od rodziców - uczestniczyli w zajęciach dydaktycznych zgodnie z planem, nie musieli brać udziału w koncercie.

W wytycznych Lubelskiego Kuratora Oświaty z grudnia 2024 r. czytamy m.in. (link: <https://kuratorium.lublin.pl/?akc=akt&op=szcz&id=13824>) Art. 53 ust. 7 Konstytucji, stanowi, że nikt nie może być obowiązany przez organy władzy publicznej do ujawnienia swojego światopoglądu, przekonań religijnych lub wyznania. Zgodnie z Ustawą o gwarancjach wolności sumienia z dnia 17 maja 1989 r. w art. 10 ust. 1 Rzeczpospolita Polska jest państwem świeckim, neutralnym w sprawach religii i przekonań w związku z powyższym uznać należy, że wszelkie zajęcia wykraczające poza realizację podstawy programowej, a więc m.in. **udział uczniów w uroczystościach o charakterze wyznaniowym nie powinny odbywać się w ramach zajęć wynikających z ramowego planu nauczania (z wyjątkiem tych, których możliwość realizacji wynika z obowiązujących przepisów prawa).** Dotyczy to również uczestnictwa uczniów we mszach (np. na rozpoczęcie/zakończenie roku szkolnego, dzień patrona, nadanie imienia itp.) jako wydarzeniach o ww. charakterze. Sfera ta powinna pozostawać poza regułami szkolnymi, co pozwoli na nieujawnianie wyznania przez osoby, które nie chcą brać udziału w takim wydarzeniu, jak również na zachowanie konstytucyjnych standardów niedyskryminacji i równego traktowania.

Art. 9 Konstytucji RP stanowi, iż „Rzeczpospolita Polska przestrzega wiążącego ją prawa międzynarodowego”. Przepis ten stanowi wyraźną wytyczną dla organów państwa i innych podmiotów – w tym i dla szkół - wskazując na obowiązek przestrzegania prawa międzynarodowego w procesie prawotwórczym i decyzyjnym. Pierwszeństwo umów międzynarodowych przed ustawami ma na celu dążenie do zachowania spójności systemu prawnego i niewystąpienia sytuacji, którą można by określić jako sprzeniewierzenie się przez państwo przyjętym zobowiązaniom międzynarodowym.

W wyroku Europejskiego Trybunału Praw Człowieka z roku 2012 w sprawie „Grzelak przeciwko Polsce” (syn Państwa Grzelak nie chodził na religię, na jego świadectwie w rubryce „religia/etyka” zamiast oceny wstawiano kreskę. Państwo Grzelakowie argumentowali, iż w sytuacji w której lekcje etyki faktycznie nie są dostępne, takie świadectwo ujawnia poglądy religijne ich rodziny) stwierdzono naruszenie dwóch artykułów Konwencji Praw Człowieka – art. 9. dotyczącego wolności sumienia i wyznania i art. 14. mówiącego o zakazie dyskryminacji w korzystaniu z praw gwarantowanych w Konwencji. Zdaniem Trybunału: jednostki nie powinny być zobowiązane przez władze publiczne do ujawniania swojej religii lub wyznania, ani także nie mogą być stawiane w sytuacji, z której można wywieść, kto ma jakie poglądy. W wyroku Trybunału czytamy również, że państwo powinno unikać tworzenia sytuacji, w której jednostki – bezpośrednio lub pośrednio – są zobowiązane do ujawnienia, że są osobami niewierzącymi”, a zyskuje to na znaczeniu, kiedy „takie zobowiązanie pojawia się w kontekście świadczenia ważnych usług publicznych, jaką jest edukacja.

Zorganizowany przez szkołę koncert bogaty w treści religijne o Bogu, narodzeniu Chrystusa miał zdaniem fundacji charakter wyznaniowy (nie kulturalny) i był powiązany treściowo i organizacyjnie z jednym określonym związkiem wyznaniowym. Kolędy mogą być postrzegane jako tradycja części społeczeństwa jednak trudno sobie wyobrazić, aby władza jakiegokolwiek instytucji publicznej w „zaproszeniu” podkreślała, że udział jest wyrazem wysokiej kultury osobistej i dobrego wychowania. Dyrektor zakładał że jest to wydarzenie nieobowiązkowe, tak jak np. udział w lekcjach religii, podkreślając dobrowolne uczestnictwo uczniów (w miejsce planowych zajęć dydaktycznych). Jeśli było to faktycznie wydarzenie o charakterze dydaktycznym i kulturalnym, prosimy o wyjaśnienie w postępowaniu dlaczego doszło do wykluczenia z tego wydarzenia części uczniów. Jakie były podstawy segregacji uczniów? Jeśli natomiast wydarzenie miało charakter religijny prosimy o wyjaśnienie w postępowaniu dlaczego dyrekcja szkoły w komunikacji ze społecznością szkolną oraz fundacją twierdzi jednocześnie, że wydarzenie nie miało charakteru religijnego?

Fundacja ma również wątpliwości czy koncert nie został połączony z modlitwą, gdyż na nasze pytanie o tę kwestię, dyrektor odpowiedział „**nie mam wiedzy**”. Wydaje się, że dyrektor szkoły, do której uczęszczają uczniowie różnych wyznań i osoby bezwyznaniowe powinien zadbać o ten obszar przed koncertem (zapobiec ewentualnym sytuacjom odmawiania modlitw podczas wydarzenia ogólnoszkolnego), zgodnie z zapisami Konstytucji oraz innych ustaw wyraźnie podkreślających, że : Art. 53 ust. 6 **Nikt nie może być zmuszany do uczestniczenia ani do nieuczestniczenia w praktykach religijnych.**

Proponujemy pod rozważę następujące pytania: Czy polska szkoła publiczna respektuje obyczaje religijne i praktyki wynikające z przynależności do innej grupy wyznaniowej, aniżeli dominująca grupa wyznaniowa w Polsce? Czy nie należałoby rozróżnić w procesie edukacji zjawiska zdobywania wiedzy od subtelnych form indoktrynacji religijnej?

Prosimy o sprawdzenie, w ilu oddziałach, w czasie wydarzenia odbyły się regularne lekcje i czy uczniowie niekatolicy mieli możliwość uczestnictwa w nich? Ilu uczniów uczestniczyło i w jakich zajęciach zastępczych? Jak zostało to opisane w dzienniku? Czy dyrekcja prawidłowo opisała „wyjście grupowe” i odnotowała ten fakt w dzienniku elektronicznym?

Pytania powyższe zadajemy również w związku z rocznym szkolnym przedstawieniem jasełkowym. Szanując tradycję części polskiego społeczeństwa dotyczącą kolęd czy jasełek, wyrażamy zrozumienie i poszanowanie dla organizacji tych wydarzeń na lekcjach religii lub po godzinach zajęć obowiązkowych. Kolędy czy jasełka organizowane w szkole „dla wszystkich” uczniów niosą określony przekaz religijny w związku z tym szkoła czy przedszkole dopuszcza możliwość dobrowolnego udziału w nich swoich podopiecznych. Jeżeli jednak ma to miejsce i uczniowie zwalniani są z uczestnictwa w tych zajęciach na prośbę ich rodziców można wnioskować, iż szkoła uznaje te zajęcia za nadobowiązkowe tak samo jak zajęcia z religii czy etyki. Jeżeli zatem organizowanie jasełek mieści się w kategorii zajęć nadobowiązkowych czy powinny być organizowane w ramach obowiązkowych zajęć?

Chcemy także podkreślić, że organizacja przez szkołę wydarzeń o charakterze religijnym znacząco wykracza poza zakres nauczania religii, określony w Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 kwietnia 1992 r. w sprawie warunków i sposobu nauki religii w publicznych przedszkolach i szkołach. W podstawie programowej jest nawiązanie do uczestnictwa uczniów w wydarzeniach kulturalnych, jednak w żadnym miejscu nie jest wskazane, że mogą one być nacechowane religijnie. Lekcje religii w placówkach oświatowych miały stanowić wyjątek od tej zasady, nie powinien on jednak być interpretowany rozszerzająco. Nie należy szkoły mylić ze świątynią jakiegokolwiek wyznania. Modlitwa powinna towarzyszyć jedynie lekcjom religii. Symbolika religijna mogłaby się znajdować się ewentualnie w przestrzeni szkolnej, w wypadku przeznaczenia określonej sali do zajęć katechetycznych. Zapobiegłoby to zarazem **ekspansji treści religijnych w całej placówce oświatowej**. Preambuła Ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe wyraźnie określa ten kierunek: ***Nauczanie i wychowanie - respektując chrześcijański system wartości - za podstawę przyjmuje uniwersalne zasady etyki***. Ponadto zgodnie z Ustawą o gwarancjach wolności sumienia z dnia 17 maja 1989 r. w art. 6 ust. 1 art. 10 wskazuje że ***Rzeczpospolita Polska jest państwem świeckim, neutralnym w sprawach religii i przekonań***. Nauczyciele zgodnie z art. 6. ustawy "Karta nauczyciela" zobowiązani są m.in. ***kształcić i wychowywać młodzież w umiłowaniu Ojczyzny, w poszanowaniu Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, w atmosferze wolności sumienia i szacunku dla każdego człowieka oraz dbać o kształtowanie u uczniów postaw moralnych i obywatelskich zgodnie z ideą demokracji, pokoju i przyjaźni między ludźmi różnych narodów, ras i światopoglądów***.

Ponadto przyglądając się szkolnym komunikatom na portalu placówki nie sposób nie zauważyć, że szkoła w sposób niedopuszczalny udziela tej przestrzeni nauczycielom religii (?), indoktrynuje. Autorzy komunikatów, zachowują się tak, jakby wszyscy nauczyciele i uczniowie, cała szkolna społeczność byli katolikami lub jakby niekatolicki uczniowie nie byli równoprawnymi członkami szkolnej społeczności.

Praktyka organizowania życia szkoły w opisany powyżej sposób wydaje się być próbą łamania sumienia uczniów wyznania/światopoglądu innego niż katolicki oznacza brak szacunku i brak poszanowania wolności do wyznawania lub niewyznawania religii. Uczniowie, którzy z powodu wyznania nie wzięli udziału w koncercie są przez szkołę wykluczeni i dyskryminowani. Ponadto szkoła narusza określone w Konstytucji RP, a także aktach prawa międzynarodowego i krajowego zasady niedyskryminacji oraz rozdziału Kościoła od państwa, jak również powinność bezstronności religijnej i światopoglądowej organów władzy publicznej.

Szkoła publiczna to miejsce, w którym wszyscy uczniowie powinni być traktowani jednakowo i dlatego powinna być miejscem neutralnym światopoglądowo. Obowiązujące akty normatywne wykluczają możliwość włączenia wydarzenia o charakterze religijnym do oficjalnego planu pracy szkoły publicznej, jak również promowanie wartości religijnych przez szkołę w wychowaniu dzieci i młodzieży.

Chcemy także zwrócić uwagę Kuratorium na kwestię 18 krzyży zawieszonych w salach szkolnych (tylko 7 pomieszczeń szkolnych jest neutralnych światopoglądowo). Część krucyfiksów wisi obok lub nad godłem i jednocześnie rozmiarem przewyższają wielkość godła. Jest to uchybienie zasad obowiązujących dyrekcje szkół i rekomendacji Kujawsko-Pomorskiego Kuratora Oświaty (dobrym przykładem rozumienia zasad jest

Publiczna Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Groblach
<https://szkolagroble.edupage.org/about/?eqa=dGV4dD10ZXh0L2Fib3V0JnN1YnBhZ2U9Mg%3D%3D>).

Zgodnie z treścią art. 1 ustawy o godle, barwach i hymnie Rzeczypospolitej Polskiej oraz o pieczęciach państwowych otaczanie tych symboli czcią i szacunkiem jest prawem i obowiązkiem każdego obywatela Rzeczypospolitej Polskiej oraz wszystkich organów państwowych, instytucji i organizacji (ust. 2). Do symboli tych należy m.in. orzeł biały i biało-czerwone barwy (ust. 1). Symbole Rzeczypospolitej Polskiej pozostają zaś pod szczególną ochroną prawa, przewidzianą w odrębnych przepisach (ust. 3). Przypomnieć konieczne, iż zgodnie z art. 137 § 1 k.k. karalne jest publicznie znieważenie, niszczenie, uszkodzanie lub usuwanie godła, sztandaru, chorągwi, bandery, flagi lub innego znaku państwowego - przestępstwo to podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku .

Powołując się na Informacje o wynikach kontroli Najwyższej Izby Kontroli dot. używania symboli państwowych przez organy administracji publicznej z 28 kwietnia 2005 r. i zawartych w niej Dobrych Praktyk używania symboli państwowych przez administrację publiczną lub placówki oświatowe (s. 53) zwracamy uwagę, że rekomendowana przez NIK pozycja godła w pomieszczeniu to ściana na wprost wejścia, nad biurkiem urzędnika, albo na innej ścianie w miejscu widocznym od wejścia. Na tej samej ścianie, lub części ściany, na której umieszczone jest godło, nie należy umieszczać innych obiektów (np. kalendarze, obrazy, zdjęcia, tablice itp.). Umieszczenie krucyfiksu, a tym bardziej znacznie większych rozmiarów niż godło RP narusza zalecenia zawarte w raporcie pokontrolnym NIK. Nie powinno się bowiem umieszczać innych obiektów na tej samej ścianie, na której znajduje się godło. Dodatkowo zawieszenie krucyfiksu godzi w zasadę neutralności światopoglądowej państwa publicznej placówki. Trudno bowiem o wyraźniejszy przykład naruszenia zasady świeckości państwa, co może u bezstronnego obserwatora budzić wrażenia pozostawiania tegoż godła - i tym samym Polski - w relacji podrzędności wobec symbolu religijnego.

Prosimy również o włączenie do postępowania wyjaśniającego treści odpowiedzi Dyrektora Szkoły na pismo fundacji. Lektura owej odpowiedzi naszym zdaniem wskazuje jasno na intencje jej autora oraz na stosunek autora do prawa stanowionego w Polsce, w tym istotny jest również fakt, iż jest ona wewnętrznie sprzeczna. Odpowiedź ta stanowi wyjątkowy w swej skali przykład wybiórczego czytania prawa, który jest w naszej opinii demoralizujący, niegodny nauczyciela oraz funkcjonariusza publicznego

Prosimy o przeprowadzenie postępowania wyjaśniającego oraz o przedstawienie zaleceń pokontrolnych, które przywrócą w Zespole Szkół im. Celestyna Kamińskiego w Dąbrowie Chełmińskiej ul. Sportowa 1, 86-070 Dąbrowa Chełmińska porządek zgodny z prawem stanowionym w Polsce oraz szacunek dla praw człowieka i realne równouprawnienie wszystkich uczniów i rodziców tej szkoły. Prosimy również, aby wprowadzanie zaleceń było monitorowane przez Kuratorium oraz by zalecenia określały formę monitorowania.

Uprzejmie prosimy o poinformowanie Fundacji o wyniku przeprowadzonego postępowania wyjaśniającego wraz z udostępnieniem protokołów ewentualnej kontroli doraźnej.

Z wyrazami szacunku

Dorota Wójcik
prezeska zarządu

Załączniki:

- 1) *Pismo z dnia 04.02.2025 r. wysłane do dyrekcji szkoły*
- 2) *Pismo z dnia 17.02.2025 r. będące odpowiedzią dyrekcji szkoły*

**KURATORIUM OŚWIATY
w BYDGOSZCZY
ul. Konarskiego 1-3
85-066 BYDGOSZCZ**

Bydgoszcz, 24. marca 2025r.

WEPiP.5533.12.2025.MK.AM

**Pani
Dorota Wójcik
Prezeska Zarządu
Fundacja Wolność od Religii
ul. Fryderyka Chopina 41 lok. 2
20-023 Lublin
fundacja.wor@gmail.com**

W związku z pismem z dnia 25 lutego 2025 r. przesłanym e-mailem do Kujawsko-Pomorskiego Kuratora Oświaty w sprawie przeprowadzenia wyjaśnień w Zespole Szkół im. Celestyna Kamińskiego w Dąbrowie Chełmińskiej, ul. Sportowa 1, 86-070 Dąbrowa Chełmińska, dotyczących zorganizowania w kościele koncertu noworocznego w czasie zajęć dydaktycznych, Kujawsko-Pomorski Kurator Oświaty informuje, że w ramach sprawowanego nadzoru pedagogicznego nad szkołą, zgodnie z art. 55 ust. 3 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2024 r. poz. 737 z późn. zm.) po otrzymaniu powyższej informacji przeprowadzona została kontrola doraźna. Kontrola obejmowała swoim zakresem prawidłowość wykonywania przez dyrektora zadań z nadzoru pedagogicznego dotyczącego realizacji ramowych planów nauczania oraz organizacji zajęć szkolnych, w tym organizacji nauki religii, realizacji programu wychowawczo-profilaktycznego, zapewnienia bezpieczeństwa i opieki uczniom w czasie wyjść poza teren szkoły oraz przestrzegania praw ucznia.

Z ustaleń kontroli wynika, że dyrektor sprawuje nadzór pedagogiczny zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. 2024 r. poz. 15). Dwa razy w roku przedstawia na radzie pedagogicznej wnioski ze sprawowanego nadzoru pedagogicznego, kontroluje realizację programu wychowawczo-profilaktycznego, organizuje zajęcia zgodnie z ramowym planem nauczania, zapewnienia bezpieczeństwa i opiekę uczniom w szkole oraz w czasie wyjść poza teren szkoły. W szkole opracowane i wdrożone zostały standardy ochrony małoletnich. Szkoła stwarza uczniom warunki do rozwijania zainteresowań i zdolności, umożliwia podejmowanie inicjatyw uczniowskich, rozwijanie działań samorządowych i wolontariatu. Każdy uczeń ma możliwość rozwijania swoich zainteresowań i zdolności na zajęciach pozalekcyjnych, kołach zainteresowań, tygodniach przedmiotowych. W szkole

upowszechniana jest wiedza o prawach dziecka, przestrzegane są prawa ucznia, w szczególności prawo do nauki, prawo do informacji, prawo do wolności słowa, prawo do ochrony przed przemocą. Należy nadmienić, że w bieżącym roku szkolnym w Zespole Szkół w Dąbrowie Chełmińskiej gościł Rzecznik Praw Dziecka.

Tygodniowy wymiar zajęć religii, etyki, warunki i sposób organizowania nauki religii w szkole są zgodne z rozporządzeniem Ministra Edukacji z dnia 14 kwietnia 1992 r. w sprawie warunków i sposobu organizowania nauki religii w publicznych przedszkolach i szkołach (Dz. U z 2020 r. poz. 983 z późn. zm.). Dyrektor zorganizował naukę religii w szkole na życzenie rodziców uczniów, życzenie rodziców wyrażone jest na piśmie. W roku szkolnym 2024/2025 w przedszkolu oraz szkole uczy się 579 dzieci i uczniów – do przedszkola uczęszcza 174 dzieci, do szkoły podstawowej 405 uczniów. 361 rodziców uczniów szkoły podstawowej wyraziło wolę zorganizowania dla ich dzieci nauki religii, natomiast 44 rodziców uczniów nie zgłosiło dyrektorowi szkoły potrzeby zorganizowania dla ich dzieci zajęć z religii, etyki ani nauki religii innych wyznań. W związku z tym w szkole nie zorganizowano nauki etyki i religii innych wyznań. Uczniom, którzy nie korzystają z nauki religii, szkoła zapewnia opiekę lub zajęcia wychowawcze w czasie trwania lekcji religii. Należy zaznaczyć, że w miarę możliwości naukę religii w szkole zorganizowano na początku i na końcu zajęć.

W związku z pismem, w którym zarzuca Pani, że koncert noworoczny zorganizowany w dniu 17 stycznia 2025 r. w Kościele w Boluminku miał charakter religijny, co uniemożliwiło wszystkim uczniom wzięcie udziału w tym wydarzeniu wyjaśniam, iż z analizy dokumentacji szkolnej przedstawionej podczas kontroli i wyjaśnień dyrektora wynika, że w koncercie brali udział wszyscy chętni uczniowie, bez względu na światopogląd czy uczestnictwo w nauce religii. Koncert noworoczny był zaplanowany we wrześniu 2024 r. i został ujęty w kalendarzu wydarzeń na rok szkolny 2024/2025. Z dokumentem zostali zapoznani rodzice, uczniowie i nauczyciele, następnie kalendarz został przez nich zaakceptowany, nikt ze społeczności szkolnej nie wniósł zastrzeżeń do zaplanowanych w nim wydarzeń. Z informacji uzyskanych od dyrektora i treści plakatu zapraszającego na Koncert „Kolędowo i Karnawałowo – kolędy i taneczne przeboje z różnych stron świata”, nie można jednoznacznie stwierdzić, że było to wydarzenie wykluczające kogokolwiek ze względu na światopogląd. Z całą pewnością można jednoznacznie stwierdzić, iż było to wydarzenie związane z kulturą, sztuką i tradycją, co jest zgodne i spójne z realizacją zadań wynikających z programu wychowawczo-profilaktycznego. Koncert został zorganizowany w kościele ze względu na możliwości akustyczne. Zaproponowana przez dyrektora na to wydarzenie sala gimnastyczna, w ocenie artystów, nie spełniała określonych wymagań.

Analiza dokumentacji przebiegu nauczania i wyjaśnienia dyrekcji szkoły pozwalają stwierdzić, iż zajęcia dydaktyczne wynikające z planu lekcji zostały tak zorganizowane, że nie zakłóciły realizacji podstawy programowej przypadającej na dzień koncertu, co odzwierciedlają zapisy w dzienniku lekcyjnym. Uczniowie, którzy nie wyrazili chęci udziału w koncercie, mieli zapewnioną na czas koncertu - tj. dwie godziny lekcyjne - opiekę w świetlicy szkolnej. W związku z tym, że żaden uczeń z klasy 8a nie wyraził chęci udziału w koncercie, w tej klasie zajęcia odbywały się zgodnie z planem lekcji, czego dowodzą zapisy w dzienniku lekcyjnym.

Wyjście na koncert w dniu 17 stycznia 2025 r. zostało prawidłowo odnotowane w rejestrze wyjść, łącznie z liczbą uczniów z poszczególnych klas biorących udział w wydarzeniu.

Ponadto Fundacja w przedstawionym piśmie zarzuca, że szkoła w sposób niedopuszczalny udziela przestrzeni w komunikatorach szkolnych nauczycielom religii. Z wyjaśnień dyrekcji szkoły i dokumentacji wynika, iż nauczyciele religii, tak jak wszyscy inni nauczyciele przedmiotów oraz nauczyciele specjaliści są członkami rady pedagogicznej i realizują zadania zgodnie z przydziałem obowiązków i specjalnością, jak również objęci są nadzorem dyrektora szkoły, co jest zgodne z obowiązującymi przepisami prawa.

Wobec powyższego należy stwierdzić, że w kontrolowanym obszarze zgodnie z kompetencjami organu nadzoru pedagogicznego nie stwierdzono uchybień. W szkole wszyscy uczniowie traktowani są jednakowo, szanowane są prawa ucznia, każdy uczeń ma możliwość do rozwijania własnych zainteresowań i zdolności poprzez udział w różnych zajęciach pozalekcyjnych. Dyrektor sprawuje nadzór pedagogiczny zgodnie z kompetencjami. Realizowana jest podstawa programowa zgodnie z ramowym planem nauczania, co odzwierciedlają zapisy w dokumentacji przebiegu nauczania.

Kujawsko-Pomorski Kurator Oświaty informuje, że zgodnie z art. 55 ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2024 r. poz. 737 z późn. zm.) sprawuje nadzór pedagogiczny nad szkołami polegający na:

1. obserwowaniu, analizowaniu i ocenianiu przebiegu procesów kształcenia i wychowania oraz efektów działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkół i placówek;
2. ocenianiu stanu i warunków działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkół i placówek;
3. udzielaniu pomocy szkołom i placówkom, a także nauczycielom w wykonywaniu ich zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych;
4. inspirowaniu nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów.

W związku z powyższym, w odniesieniu do informacji o niewłaściwych wymiarach krzyży oraz nieprawidłowym sposobie ich powieszenia na ścianach sal szkolnych, nadzór nad tymi zagadnieniami nie należy do kompetencji kuratora oświaty.

KUJAWSKO-POMORSKI
KURATOR OŚWIATY
Grażyna Dziędzić